

[Pelle Voigt]

at afklare tvivlsspørgsmål gennem rådslagning i det udenrigspolitiske nævn samt sideløbende hermed

at opnå størst mulig tilslutning til folketingets vedtagelser blandt de øvrige NATO-lande, bl.a. på de kommende ministerrådsmøder, og på NATOs førstkommande ministerrådsmøde

at fremsætte folketingets forslag om en international traktat mod førstebrug af atomvåben.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

At disse spørgsmål skal diskuteres i NATO som i alle andre internationale forsamlinger er forespørgerne ganske enige i, og vi synes, at det førstkommande ministerrådsmøde i NATO vil være et overordentlig naturligt og væsentligt sted at fremføre det danske forslag om en international traktat mod førstebrug af atomvåben.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Lasse Budtz (S):

Den kendsgerning, at Danmark indtræder i FNs sikkerhedsråd den 1. januar 1985, er en god anledning til denne debat, og idet jeg takker udenrigsministeren for redegørelsen, vil jeg gerne understrege, at også for socialdemokratiet har opbakningen bag FN stedes været en af grundpillerne for vores udenrigspolitik.

Danmark kan komme til at yde en betydelig indsats i sikkerhedsrådet, hvortil vi jo i øvrigt er blevet valgt med et stort flertal. Men da sikkerhedsrådet kun indkaldes i konfliktsituationer, som det også er skabt til at behandle, mener vi, at det må være Danmarks opgave som et af de ti medlemslande uden vetoret at forhandle og formidle. Vi skal prøve at være med til at løse problemerne; vi skal ikke skabe dem. Vi kan måske ad diplomatisk vej prøve at være med til at forbedre forholdet mellem supermagterne, men egentlige danske selvstændige initiativer hører til i de øvrige komiteer og i generalforsamlingen.

Det er ikke mindst regionale konflikter, sikkerhedsrådet behandler. Ministeren ser disse konflikter som årsager til det spændte Øst-Vest-forhold mere end som konsekvenser. Jeg er ikke sikker på, at det er rigtigt, så sandt som supermagterne og i hvert fald en af dem har en tilbøjelighed til at mene, at enhver konflikt er opstået som følge af den andens holdning. Det er ofte forkert. Krisernes udvikling er altså ofte en konsekvens af det dårlige forhold mellem Øst og Vest.

Mit forsøg på ligesom ministeren at forklare sikkerhedsrådets opgaver afviser selvfølgelig ikke muligheden af en indsats for nedrustning også i sikkerhedsrådet, men en sådan indsats må efter vor mening i høj grad være afhængig af det udenrigspolitiske handlingsforløb i øvrigt.

Det er i komiteerne og i generalforsamlingen, de egentlige danske initiativer skal tages, og vi finder, at der er taget for få.

Vi har naturligvis studeret udenrigsministerens og ambassadør Ole Bierrings taler i FN, og man har vitterlig omtalt en række af de problemer, som folketingets flertal har peget på i en række vedtagne dagsordener. Jeg nævner et stop for atomprøvesprængningerne, en forhindring af et nyt kapløb med bl.a. kernevåben i det ydre rum, fastfrysning af atomvåben, ønsker om nye forhandlinger om INF- og START-våbnene, forbud mod kemiske våben og spørgsmålet om en atomvåbenfri zone i Norden. Men det vil selvfølgelig ikke komme bag på regeringen, at vi synes, at der har været for mange ord og for lidt handling.

Man har ganske vist været medforslagsstiller, som ministeren vistnok sagde, til resolutioner om de kemiske våben og om et stop for atomvåbensprængninger, men på mange andre områder har man holdt sig tilbage, skønt man utvivlsomt i samarbejde med andre lande kunne have taget initiativer, så der var skabt større forståelse og muligheder for de afspændingsinitiativer, der er opridset i bl.a. 3. maj-dagsordenen. Det havde dog været en ganske naturlig handling, når nu regeringen har besluttet sig for at leve med oppositionsflertallets sikkerhedspolitik. Jeg kender godt motiveringen: det er hensynet til de øvrige NATO-lande. Men vort medlemskab hindrer os efter socialdemokratiets mening stadig ikke i at tage nedrustningsinitiativer alene eller sammen med andre.